

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ അയോധ്യാകാണ്ഡേ

॥ നവതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ നവതിതമഃ സർഗഃ ॥

ഭരതഭരദ്വാജയോഃ സമാഗമോ മുനിനാ സ്വാശ്രമ ഏവ വാസം
കർതും തം പ്രത്യാദേശസ്യ പ്രദാനം

ഭരദ്വാജാശ്രമം ഗത്വാ
ക്രോശാദേവ നരർഷഭഃ |
ജനം സർവമവസ്ഥാപ്യ
ജഗാമ സഹ മന്ത്രിഭിഃ || 2.90.1 ||

പദ്ഭ്യാമേവ തു ധർമജ്ഞോ
ന്യായസ്തശസ്ത്രപരിച്ഛേദഃ |
വസാനോ വാസസീ ക്ഷൗമേ
പുരോധായ പുരോഹിതം || 2.90.2 ||

തതഃ സന്ദർശനേ തസ്യ
ഭരദ്വാജസ്യ രാഘവഃ |
മന്ത്രിണസ്താനവസ്ഥാപ്യ
ജഗാമാനുപുരോഹിതം || 2.90.3 ||

വസിഷ്ഠമഥ ദൃഷ്ട്വൈവ
ഭരദ്വാജോ മഹാതപാഃ |

സഞ്ചചാലാസനാത് തുർണം

ശിഷ്യാനർഘ്യമിതി ബ്രൂവൻ || 2.90.4 ||

സമാഗമ്യ വസിഷ്ഠേന

ഭരതേനാഭിവാദിതഃ |

അബുധ്യത മഹാതേജാഃ

സുതം ദശരഥസ്യ തം || 2.90.5 ||

താഭ്യമർഘ്യം ച പാദ്യം ച

ദത്ത്വാ പശ്ചാത് ഫലാനി ച |

ആനുപൂർവ്വാച്ച ധർമജ്ഞഃ

പപ്രച്ഛ കുശലം കുലേ || 2.90.6 ||

അയോധ്യായാം ബലേ കോശേ

മിത്രേഷുപി ച മന്ത്രിഷു |

ജാനൻ ദശരഥം വൃത്തം

ന രാജാനമുദാഹരത് || 2.90.7 ||

വസിഷ്ഠോ ഭരതശ്ചൈവ

പപ്രച്ഛതുരനാമയം |

ശരീരേണിഷു ശിഷ്യേഷു

വൃക്ഷേഷു മൃഗപക്ഷിഷു || 2.90.8 ||

തഥേതി തു പ്രതിജ്ഞായ

ഭരദ്വാജോ മഹായശാഃ |

ഭരതം പ്രത്യുവാചേദം

രാഘവസ്നേഹബന്ധനാത് || 2.90.9 ||

കിമിഹാഗമനേ കാർയം

തവ രാജ്യം പ്രശാസതഃ |

ഏതദാചക്ഷു സർവം മേ
ന ഹി മേ ശുധ്യതേ മനഃ || 2.90.10 ||

സുഷുവേ യമമിത്രൗനം
കൗസൽയാ്നനവർധനം |
ഭ്രാത്രാ സഹ സഭാർയോ യ -
ശ്ചിരം പ്രവാജിതോ വനം || 2.90.11 ||

നിയുക്തഃ സ്ത്രീനിമിത്തേന
പിത്രാ യോസൗ മഹായശാഃ |
വനവാസീ ഭവേതീഹ
സമാഃ കില ചതുർദശ || 2.90.12 ||

കച്ഛിന്ന തസ്യാപാപസ്യ
പാപം കർതുമിഹേച്ഛസി |
അകണ്ടകം ഭോക്തുമനാ
രാജ്യം തസ്യാനുജസ്യ ച || 2.90.13 ||

ഏവമുക്തോ ഭരദ്വാജം
ഭരതഃ പ്രത്യുവാച ഹ |
പര്യശ്രൂണയനോ ദുഃഖാദ്
വാചാ സംസജ്ജമാനയാ || 2.90.14 ||

ഹതോസ്ഥി യദി മാമേവം
ഭഗവാനപി മന്യതേ |
മത്തോ ന ദോഷമാശങ്കേ
മൈവം മാമനുശാധി ഹി || 2.90.15 ||

ന ചൈതദിഷ്ടം മാതാ മേ
യദവോചൻമദന്തരേ |

നാഹമേതേന തുഷ്ടശ്ച
ന തദ്വചനമാദദേ || 2.90.16 ||

അഹം തു തം നരവ്യാഘ്ര -
മുപയാതഃ പ്രസാദകഃ |
പ്രതിനേതുമയോധ്യായാം
പാദൗ ചാസ്യാഭിവന്ദിതും || 2.90.17 ||

തം മാമേവംഗതം മത്വാ
പ്രസാദം കർതുമർഹസി |
ശംസ മേ ഭഗവൻ രാമഃ
ക്വ സമ്പ്രതി മഹീപതിഃ || 2.90.18 ||

വസിഷ്ഠാഭിഭൂത്വിഗ്ഭി -
ര്യോചിതോ ഭഗവാംസ്തതഃ |
ഉവാച തം ഭരദ്വാജഃ
പ്രസാദാദ് ഭരതം വചഃ || 2.90.19 ||

ത്വയേതത് പുരുഷവ്യാഘ്ര
യുക്തം രാഘവവംശജേ |
ഗുരുവൃത്തിർദമശ്ചൈവ
സാധൂനാം ചാനുയായിതാ || 2.90.20 ||

ജാനേ ചൈതൻമനഃസ്ഥം തേ
ദൃഢീകരണമസ്ത്രിതി |
അപൃച്ഛം ത്വാം തവാത്യർഥം
കീർതിം സമഭിവർധയൻ || 2.90.21 ||

ജാനേ ച രാമം ധർമജ്ഞം
സസീതം സഹലക്ഷ്മണം |

അയം വസതി തേ ഭ്രാതാ
ചിത്രകൂടേ മഹാഗിരൗ || 2.90.22 ||

ശ്വസ്തു ഗന്താസി തം ദേശം
വസാദ്യ സഹ മന്ത്രിഭിഃ |
ഏതം മേ കുരു സുപ്രാജ്ഞ
കാമം കാമാർഥകോവിദ || 2.90.23 ||

തതസ്തഥേത്യേവമുദാരദർശനഃ
പ്രതീതരുപോ ഭരതോബ്രവീദ് വചഃ |
ചകാര ബുദ്ധിം ച തദാശ്രമേ തദാ
നിശാനിവാസായ നരാധിപാത്മജഃ || 2.90.24 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
അയോധ്യാകാണ്ഡേ നവതിതമഃ സർഗഃ ||